

Geografia

Dzień Dobry!

Witam Was na kolejnej lekcji geografii, która tym razem poświęcona będzie zanieczyszczeniom środowiska naturalnego.

[**KOMENTARZ** – zawsze będzie pisany przeze mnie na niebiesko, tego do zeszytu NIE przepisujcie, ale uważnie PRZECZYTAJCIE!

1. Czym jest środowisko naturalne (przyrodnicze)?

To ogół elementów ożywionych (rośliny, zwierzęta, grzyby, bakterie) i nieożywionych (skały, gleba, woda, powietrze) przyrody, które są ze sobą powiązane. Elementem środowiska przyrodniczego jest także człowiek, który nieustannie je zmienia i przekształca.

2. Każdego dnia do wód, powietrza i gleby przedostają się tony szkodliwych substancji. Źródłem zanieczyszczeń jest działalność człowieka prowadzona w ramach nie tylko przemysłu, ale też rolnictwa i usług (głównie transport, turystyka).

3. Co to są kwaśne deszcze i smog?

- Zakłady przemysłowe, silniki samochodowe, piece służące do ogrzewania naszych domów emitują (dostarczają) do atmosfery (powietrza) ogromne ilości zanieczyszczeń. Są wśród nich związki chemiczne np. tlenek siarki i tlenek azotu, które reagują z parą wodną w powietrzu. Tak powstają kwaśne deszcze, które prowadzą m.in. do....[spójrz na zdjęcia w podręczniku na stronie 165.](#)

- Smog – to inaczej toksyczna, trująca mgła, która zawiera zanieczyszczenia pochodzące głównie z pieców węglowych oraz transportu samochodowego.

4. Czy wiesz, że najbardziej w Polsce zanieczyszczonym regionem jest Górny Śląsk? ([okręg przemysłowy na Wyżynie Śląskiej -pokaż tę wyżynę na mapie Polski –zakładka w podręczniku](#)). Dzieje się tak dlatego, że na tym obszarze znajduje się bardzo dużo zakładów przemysłowych, których istnienie jest związane z występowaniem na Śląsku głównie węgla kamiennego. Są to m.in. elektrownie i elektrociepłownie. Duża gęstość dróg kołowych prowadzi do nadmiernej emisji spalin, a także hałasu. Duża gęstość zaludnienia w tym regionie skutkuje wytwarzaniem ogromnej ilości ścieków komunalnych (brudna woda, śmieci).

I. Zapisz temat lekcji w zeszycie przedmiotowym z geografii wraz z notatką.

TEMAT: Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego. _____

05.05.2020

1. Głównymi źródłami zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego są przemysł, motoryzacja i rolnictwo.
2. Najbardziej zanieczyszczonym regionem w Polsce jest Górny Śląsk.
3. Na skutek przedostawania się zanieczyszczeń do atmosfery powstają kwaśne opady i smog.
4. Zanieczyszczenie środowiska wywiera negatywny wpływ na zdrowie człowieka, m.in. zwiększa ryzyko zachorowań na nowotwory i choroby układu oddechowego.

II. Wykonaj pisemnie następujące ćwiczenia:

- 3 na stronie 168 w podręczniku,
- przerysuj do zeszytu tabelę, a następnie wstaw litery do odpowiednich kolumn (UWAGA: jedna litera może pasować nie tylko do jednej kolumny)

Źródło zanieczyszczeń	
powietrza	wody powierzchniowe i podziemne

A- pestycydy (środki ochrony roślin –np. opryski)

B- wysypiska śmieci

C- hałas

- D- spaliny samochodowe
- E- ścieki komunalne
- F- piece centralnego ogrzewania
- G – nawozy sztuczne
- H – pyły i gazy z elektrowni

Te zadania wykonaj na czwartkową lekcję – 07.05.2020r.

III. Jako podsumowanie proponuję obejrzenie lekcji – SZKOŁA Z TVP – link poniżej

<https://vod.tvp.pl/video/szkola-z-tvp-klasa-7,geografia-08042020-lekcja-3,47452465>

ABY URUCHOMIĆ LEKCJĘ, KLIKNIJ PRAWĄ CZĘŚCIĄ MYSZKI NA PODANY LINK (czyli podkreślone słowa) I WYBIERZ Z LISTY-OTWÓRZ HIPERŁĄCZE, KLIKNIJ I CZEKAJ, AŻ URUCHOMI SIĘ LEKCJA !

OTO KOLEJNA LEKCJA GEOGRAFII

[Kolejne **dwie godziny** chciałabym poświęcić ochronie środowiska naturalnego.

Poznacie:

1. argumenty wskazujące na konieczność ochrony przyrody,
2. formy ochrony przyrody.

Ad.1. Czy człowiek, który w świecie przyrody uchodzi za najinteligentniejszą istotę , może żyć bez wody roślin, powietrza? Odpowiedzcie, że jest to niemożliwe!!.

A oto przykłady:

- obecność w gleb umożliwia człowiekowi uprawę różnych gatunków roślin, które są podstawą naszego wyżywienia ora wyżywienia zwierząt hodowlanych,
- owady – pszczoły zapylają rośliny, dzięki czemu wydają one owoce,
- złoża surowców mineralnych gwarantują człowiekowi produkowanie różnorodnych towarów np. węgiel kamienny - produkcję energii elektrycznej; ropa naftowa – produkcję benzyny, smarów, olejów.

Zatem zasoby naturalne pozwalają człowiekowi zaspakajać podstawowe potrzeby, takie jak jedzenie i picie, a także umożliwiają mu prowadzenie działalności gospodarczej. Środowisko naturalne pełni też funkcję rekreacyjną i estetyczną.

DLATEGO TAK WAŻNA JEST JEGO OCHRONA!

Ad.2. Działalność człowieka jest dużym zagrożeniem dla naturalnych krajobrazów. Budowa fabryk, dróg, nowych osiedli ludzkich nieustannie przyczynia się do ich zmian. Dlatego tak ważną rolę odgrywają poszczególne formy ochrony przyrody.

Zajrzmy do podręcznika na stronie 75-na schemat, który przedstawia formy (sposoby) ochrony przyrody:

- ochroną gatunkową –obejmuje się głównie gatunki zwierząt, roślin i grzybów występujące rzadko lub zagrożone wyginięciem. Gatunkami chronionymi w Polsce są m.in. bocian biały, żmija zygzakowata, żubr, kozica, foka szara.

Spośród roślin wymienić należy: cis, mikołajek nadmorski, grązel żółty, szafran – **ZAPAMIĘTAJ TE NAZWY!**

cis pospolity

mikołajek nadmorski

grąźel żółty

szafran

- pomniki przyrody – są to najczęściej stare drzewa, głązy,
- parki narodowe - ochronie podlega każdy element środowiska przyrodniczego. Działalność człowieka jest ograniczona lub całkowicie zakazana. Turyści mogą się poruszać tylko po wyznaczonych szlakach. Najbliżej nas znajduje się Wielkopolski Park Narodowy – **spójrzcie na mapkę w podręczniku, na stronie 76,**
- parki krajobrazowe – celem ich tworzenia jest zachowanie estetycznych (ładnych) wartości krajobrazu. W naszym regionie mamy m.in. Żerkowsko-Czeszewski Park Krajobrazowy oraz Nadwarciański Park Krajobrazowy,
- rezerваты przyrody – chroniona jest albo cała przyroda, albo tylko jej fragment np. rośliny, formy skalne. Na terenie rezerwatu jakakolwiek działalność człowieka jest zakazana.

3. Przedstawiłam Wam różne formy ochrony przyrody. Nie zapominajmy jednak o tym, że każdy z nas może podejmować działania w tym kierunku. **W jaki sposób? Oto wskazówki:**

- przy zakupie pralki, lodówki czy zmywarki zwracamy uwagę na zużycie energii i wody przez te urządzenia;
- uruchamiamy pralkę, zmywarkę przy całkowitym ich wypełnieniu;
- wybieramy prysznic zamiast wanny;
- np. zęby myjemy przy zakręconym kranie z wodą;
- segregujemy śmieci;
- chodzimy na zakupy z materiałową torbą wielokrotnego użycia;
- w sklepie wybieramy opakowania szklane, papierowe.]

I. Zapisz w zeszytcie przedmiotowym z geografii temat lekcji wraz z notatką:

TEMAT: Ochrona środowiska przyrodniczego.

07.05.2020 12.05.2020

Formy ochrony przyrody:

- parki narodowe
- parki krajobrazowe
- rezerваты przyrody
- pomniki przyrody
- ochrona gatunkowa

II. Wykonaj pisemnie następujące ćwiczenia w zeszytcie ćwiczeń (do pomocy wskazany podręcznika na stronie 76-77):

- o ćwiczenie 1/50
- o ćwiczenie 2/50
- o ćwiczenie 3/50

Ćwiczenia wykonajcie na kolejną lekcję – 14.05.2020. Wybranych uczniów poproszę o ich przesłanie celem sprawdzenia i oceny.

Zapamiętajcie formy ochrony przyrody - notatka

ZACHĘCAM GORĄCO DO OBEJRZENIA KRÓTKICH FILMIKÓW i NIEZWYKŁYCH ZDJĘĆ ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA STRONIE
– link poniżej

<https://epodreczniki.pl/a/formy-ochrony-przyrody-w-polsce/DPjHm6d1y>

ABY URUCHOMIĆ LEKCJĘ, KLIKNIJ PRAWĄ CZĘŚCIĄ MYSZKI NA PODANY LINK (czyli podkreślone słowa) I
WYBIERZ Z LISTY-OTWÓRZ HIPERŁĄCZE, KLIKNIJ I CZEKAJ, AŻ URUCHOMI SIĘ LEKCJA !

Przyjemnej pracy i oglądania!

